

11. 5. 2004

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Příznivý trend ve vyřizování trestní a vazební agendy před okresními a krajskými soudy v roce 2003

Prvostupňová trestní agenda krajských soudů (závažná trestná činnost) je stále silněji sledována veřejností a médii. Je příznivé, že počet nevyřízených věcí k 31.12. 2003 opět poklesl a byl nižší než nápad. K výkonu soudů v roce 2003 je třeba poznamenat, že co do počtu vyřídily sice o něco méně věcí než v roce předchozím, soustředily se ale na vyřizování starších obtížných nedodělků. Na celorepublikovém pohybu prvostupňové trestní agendy krajských soudů se jednotlivé krajské soudy nepodílely rovnoměrně, rozdíly jsou stále značné.

„Zpráva o stavu vyřizování trestní a vazební agendy před okresními a krajskými soudy za rok 2003 je optimistická, příznivý trend nastolený v roce předchozím byl potvrzen a do budoucna můžeme očekávat ještě rychlejší a plynulejší chod justice v trestní oblasti.“ Takovým hodnocením ze strany ministra spravedlnosti Karla Čermáka a jeho prvního náměstka Vladimíra Krále začala pravidelná porada vedení resortu spravedlnosti s předsedy krajských a vrchních soudů a s předsedkyní soudu nejvyššího. Porada proběhla minulý týden.

TRESTNÍ ŘÍZENÍ U OS

V roce 2003 došlo před okresními soudy ke zvýšení trestního nápadu oproti roku 2002 a také ke zvýšení počtu vyřízených věcí. Příznivým jevem je snížení počtu nevyřízených věcí o 2,76% i počtu a podílu starších nedodělků, zejména v časových řadách od 6 měsíců do 1 roku a u kauz starších dvou let, zejména však věcí starších 5 let. Nejvyšší podíl všech věcí starších šesti měsíců vykazují tradičně soudy Severočeského kraje. Celostátně se průměrná délka trestního řízení u okresních soudů (od nápadu obžaloby do právní moci rozhodnutí) zkrátila oproti roku 2002 o 0,3 měsíce a činí 8,8 měsíce. K příznivému zkrácení průměrné délky došlo u soudů Západočeského, Severočeského a Východočeského kraje.

Celkově v roce 2003 došlo ke zvýšení počtu pravomocně odsouzených osob oproti předchozímu roku. Vzrostl počet odsouzených pro majetkové trestné činy, trestný čin výtržnictví, loupeže a vraždy, snížil se počet pravomocně odsouzených za trestné činy s rasovým kontextem. Skladba ukládaných trestů pak nezaznamenala žádné větší výkyvy, s výjimkou dalšího intenzivnějšího využívání trestu obecně prospěšných prací. (Podrobnější a hlavně zajímavé údaje o skladbě kriminality a ukládání trestů naleznete na webových stránkách justice - <http://portal.justice.cz/ms/ms.aspx?j=33&o=23&k=395&d=19098>)

ODVOLACÍ AGENDA U KS

Nápad odvolací agendy krajských soudů se v roce 2003 rovněž zvýšil. Nejvyšší počet nedodělků starších tří měsíců je zaznamenán u Krajského soudu v Ostravě a Krajského soudu v Ústí nad Labem. Celostátně se zvýšil podíl rozhodnutí zrušených a vrácených soudu I. stupně k novému projednání oproti roku 2002 o 2,1 %. Nejvyšší podíl věcí vrácených soudu k novému projednání je zaznamenán u Městského soudu v Praze - 17,4 % a u Krajského soudu v Praze - 15,7

% Zdá se, že legislativní změna účinná od 1.1. 2002, která se markantně promítla do snížení tohoto ukazatele v předchozím roce, nepřinesla trvale očekávané důsledky, některé odvolací senáty se očividně vracejí k předchozí praxi a tento ukazatel se negativně promítá do rychlosti řízení. Do budoucna bude nutné na tento stav adekvátně, včetně změn legislativy, reagovat.

I přes pozitivní výsledky v rychlosti a plynulosti řízení dosažené v roce 2003 tedy přetrvávají některé nedostatky při vyřizování starších či nejstarších nedodělků. Je třeba i nadále odhalovat subjektivní příčiny průtahů v řízení, spočívající v nečinnosti soudců a přijímat efektivní opatření vedoucí k nápravě.

VAZEBNÍ AGENDA U OS

Nápad vazeb se oproti předchozím letům podstatně snížil (působením novely trestního řádu zákonem č. [265/2001](#) Sb.). Ve srovnání s lety 1999 a 1998 činí v roce 2003 něco přes polovinu tehdejšího nápadu. Ve srovnání s rokem 2002 však napadlo o 737 osob ve vazbě více.

Velmi pozitivně lze kvitovat, že okresní soudy dvou krajů nevykazují vazby starší jednoho roku (jde o Středočeský a Východočeský kraj, které navíc mají pouze po jedné vazbě starší 6 měsíců). Průměrná délka vazebního řízení u okresních soudů činí 102 dnů, což oproti roku 2002 znamená snížení o 6 dní. Nejvyšší průměrnou délku soudní vazby vykazují soudy v Západočeském kraji (129 dní), nejnižší shodně soudy hl. m. Prahy a Severomoravského kraje (88dní). Mezi jednotlivými okresními soudy největší průměrnou délku vazebního řízení vykazuje Okresní soud v Mostě - 189 dní. Pod hranicí 90 dní se průměrná délka vazebního řízení pohybuje u 29 okresních soudů, nejkratší vazební řízení je u Okresního soudu v Klatovech - 54 dní.

VAZEBNÍ AGENDA U KS

V roce 2003 se u všech odvolacích soudů radikálně snížil počet vazebních neskončených věcí, a to přibližně o polovinu. Je pozitivní, že u odvolacích soudů v ČR nebylo ke konci roku 2003 více než 29 vazeb starších 6 měsíců v odvolacím řízení.

Průměrná délka vazebního řízení u krajských soudů jako soudů I. stupně je 237dní, což je oproti roku 2002 o 30 dní méně.

Příčiny, které prodlužují vazební řízení, zůstávají dlouhodobě stejné, z objektivních důvodů jde o opakovanou neúčast předvolaných svědků, poškozených, znalců a obžalovaných, potíže spojené s doručováním předvolání, nutnost přibrat znalce ve stadiu řízení před soudem a poté urgovat dodání znaleckých posudků, žádosti obžalovaných o propuštění z vazby a nutnost předkládat následné stížnosti k rozhodnutí odvolacímu soudu.

PRVOSTUPŇOVÉ TRESTNÍ ŘÍZENÍ U KS

Prvostupňová trestní agenda krajských soudů (závažná trestná činnost) je stále silněji sledována veřejností a médii.

Je příznivé, že počet nevyřízených věcí k 31.12. 2003 opět poklesl a byl nižší než nápad. K výkonu soudů v roce 2003 je třeba poznamenat, že co do počtu vyřídily sice o něco méně věcí než v roce předchozím, soustředily se ale na vyřizování starších obtížných nedodělků. Na celorepublikovém pohybu prvostupňové trestní agendy krajských soudů se jednotlivé krajské soudy nepodílely rovnoměrně, rozdílů jsou stále značné. Celorepublikový průměr 40,4 % nevyřízených věcí na celkovém počtu projednávaných věcí překročily tedy v roce 2003 Krajské soudy v Ústí nad Labem, Ostravě a v Brně.

Vysoký počet nedodělků starších 5 let vykazují opět výše jmenované soudy. Největší zlepšení však v tomto směru

přece jen vykázal Krajský soud v Ostravě, kde počet takových nedodělaných kauz klesl ze 41 na 36. Ukazuje se, že skončit tak staré, většinou rozsáhlé a složité věci, je velmi obtížné.

Průměrná délka řízení v prvostupňové trestní agendě u KS byla v roce 2003 22,7 měsíců. Jako příznivé lze hodnotit to, že se v roce 2003 zvýšil podíl zamítnutých odvolání. Zamítnutá odvolání činila 36,1 % ze všech. To svědčí o rostoucí kvalitě rozhodování krajských soudů. Počet neskončených věcí poklesl o 11 % a nevyřízených věcí o 14 %.

Autor: Ministerstvo spravedlnosti ČR

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Podmíněné upuštění od trestního stíhání: racionální odklon u právnických osob](#)
- [Zkreslené vzpomínky v trestním řízení vedeném pro pohlavní zneužívání](#)
- [Přenositelnost důkazů z daňového do trestního řízení](#)
- [Praktický návod na úspěch žádosti o podmíněné propuštění od roku 2026](#)
- [Přijetí prohlášení viny a povinnost soudu vypořádat námítky poškozeného](#)
- [Podmínky pro uložení trestu vyhoštění cizince](#)
- [Zamyšlení nad systémem alternativních trestů: poznámky na pozadí mezinárodní vědecké konference „Rethinking Sentencing: Are We Getting Justice Right?“](#)
- [Správné určení počátku běhu lhůty pro podání stížnosti proti usnesení soudu, kterým se nařizuje výkon trestu odnětí svobody](#)
- [Rozšiřování státní moci při implementaci acquis EU: český fenomén gold-platingu na příkladu konfiskační směrnice](#)
- [Změna způsobu určování výše peněžité pomoci obětem: Řešení všech dosavadních problémů?](#)
- [Uplatnění adhezního nároku v trestním řízení a správním řízení](#)